

Utbildningsinspektion i Ragunda gymnasieskola

Gymnasieskola

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Ragunda gymnasieskola den 27 och 28 februari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden, nämligen skolans uppdrag att främja elevernas lärande, kunskapsuppdraget, att överföra grundläggande värden, demokratiuppdraget, samt rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning och hur skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i sammanfattningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om cirka tre år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och gymnasieskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektor, samordnare på det individuella programmet, studie- och yrkesvägledare, undervisande personal, elever från samtliga årskurser samt föräldrar med elever i årskurs 1. Inspektörerna gjorde även verksamhetsbesök på skolans tre program. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Ragunda gymnasieskola	Antal elever
Gymnasieskola	58

Ragunda gymnasieskola är en av sex gymnasieskolor som ingår i Jämtlands gymnasieförbund. Den består av tre program, individuella programmet, industriprogrammet och elprogrammet. På industriprogrammet bedrivs verksamhet för både gymnasieelever, vuxenstuderande och invandrare. Det individuella programmet finns beläget i Hammarstrand och är samlokaliserat med vuxenutbildningen inom Ragunda kommun. Industri- och elprogrammen finns i Bispgården, cirka en mil från Hammarstrand.

I Hammarstrand är lokalerna för det individuella programmet placerade i Lärcentrum, där också vuxenutbildningen genomförs. Lokalerna är relativt nybyggda, funktionella och tillgången till grupprum är god.

I Bispgården är skolans anläggning anpassad till industri- och elprogrammets behov. Lokalerna är av god standard och undervisning i såväl kärnämnen som karaktärsämnen bedrivs i samma byggnad. Skolan har ett välutvecklat samarbete med ortens näringsliv och industri. Praktikplatser, särskilt inom industriprogrammet kan därför tillgodoses på ett bra sätt.

Helhetsbedömning

Kunskaper

Vid en bedömning av resultaten för Ragunda gymnasieskola är det viktigt att beakta att bedömningen bygger på ett lågt elevantal på endast två nationella program.

Tabell 1: Ragunda gymnasieskolas resultat jämfört med övriga gymnasieskolor inom Jämtlands gymnasieförbund och riket.

	Ragunda gymnasieskola		Jämtlands gymnasieförbund		Riket
	2005	2006	2005	2006	2006
Antal elever med slutbetyg	2	10	934	820	84 410
Andel elever med slutbetyg inom fyra år (procent)	42,1	13,3	Uppgift saknas	77,4	76
Andel elever med reducerat program (procent)	0	0	2,4	1,3	4,4
Andel elever med utökat program (procent)	0	0	22,2	12,2	22,6
Genomsnittlig betygspoäng	Uppgift saknas	13,1	14,2	14,1	14,1

Källa: Skolverkets statistik

Eleverna på industri- och elprogrammen når genomsnittliga betygspoäng som ligger lägre än riksgenomsnittet. Samtliga elever hade år 2006 grundläggande behörighet till högskolestudier. Inga elever har reducerat eller utökat program. Skolan saknar rutiner för egen uppföljning och analys av elevernas studieresultat över tid vid industri- och elprogrammen. Inspektörerna bedömer att skolan grundligare bör göra en analys av elevernas studieresultat och låta den analysen ligga till grund för åtgärder för högre måluppfyllelse.

Eleverna vid det individuella programmet har oftast påbörjat ett nationellt program nästkommande läsår och endast ett fåtal av dessa elever avbryter sina gymnasiestudier. Flertalet av eleverna på det individuella programmet har en stor andel praktik, i genomsnitt tre dagar i veckan.

Regelbundna klassråd genomförs inte alltid vid skolan, men inom industri- och elprogrammen genomför skolan regelbundna morgonsamlingar varje dag där eleverna har möjlighet att lyfta viktiga frågor som berör alla på skolan. Inspektionen visar att eleverna vid dessa samlingar utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Vid industri- och elprogrammen finns också ett elevråd. Eleverna vid det individuella programmet har sällan samlingar eller tillfällen att likna vid klassråd. Inspektionen visar dock att eleverna vid skolan har inflytande över sitt eget lärande på flera sätt och att eleverna är med och påverkar val av arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla klassrådsverksamheten.

Eleverna vid de olika programmen har begränsad kännedom om kursplanemål och betygskriterier. Eleverna upplever att dessa i många fall är diffusa och svåra att förstå. Inspektörerna bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att tydliggöra kursplanemålen och betygskriterierna.

Vid inspektionen framkommer att undervisningen vid de olika programmen överlag anpassas till den enskilde elevens behov och förutsättningar. Rektorn har begränsad kännedom om elevvårdsarbetet vid programmen och tar begränsat ansvar för hur resurser och stödåtgärder fördelas. Vid industri- och elprogrammen finns en studie- och yrkesvägledare och vid individuella programmet finns en samordnare som i huvudsak sköter det vardagliga elevvårdsarbetet i rektorns ställe. Skolan har rutiner för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd. Vid inspektions-tillfället framkommer dock att arbetet med elever i behov av särskilt stöd inte alltid fungerar tillfredsställande och att det råder en osäkerhet bland personalen om alla elever i behov av särskilt stöd har ett åtgärdsprogram. Vid skolan saknas även specialpedagogisk kompetens. Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att skolan måste förbättra sitt arbete med elever i behov av särskilt stöd samt även se till att åtgärdsprogram utarbetas och följs upp för samtliga dessa elever.

Elevernas kunskapsutveckling följs kontinuerligt upp i alla kurser och programmens lärare utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Utvecklingssamtal genomförs dock inte varje termin med alla elever med den individuella studieplanen som grund. Inspektörerna bedömer att skolan måste se till att alla elever får ett utvecklingssamtal varje termin och att även föräldrar till omyndiga elever får sådan information.

Lärarna strävar efter att göra en allsidig bedömning av elevernas kunskaper och använder fastställda betygskriterier för sin betygssättning. Nationella ämnesprov används som ett redskap för att åstadkomma en likvärdig betygssättning. Flertalet lärare är dock ensamma inom sitt ämne eller sin kurs. Därför önskar många av lärarna inom kärnämnen ett närmare samarbete med andra lärare där de kan diskutera och utbyta erfarenheter kring bedömning och betygssättning. Inspektörerna

bedömer att skolan bör utveckla samarbete inom skolan och med andra gymnasieskolor kring bedömning och betygsättning för att öka likvärdigheten.

Normer och värden

Inspektörerna bedömer att skolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor, särskilt vid industri- och elprogrammen. Elever såväl som personal upplever att det råder en god stämning vid programmen och att kränkande behandling sällan förekommer. Arbete har påbörjats med att upprätta en likabehandlingsplan, men vid inspektionstillfället saknar dock skolan en sådan. Något utkast fanns inte heller tillgängligt för inspektörerna att ta del av. Den 15 oktober 2006 trädde också nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Ledning och kvalitetsarbete

Inspektionen visar att flertalet av skolans lärare har pedagogisk utbildning för de kurser de undervisar i. På skolan arbetar även studie- och yrkesvägledare och skol-skötersketjänst köps av Ragunda kommun motsvarande 5 procent av en heltidstjänst. Kuratorsfunktionen har tidigare köpts av socialtjänsten i Ragunda kommun, men vid inspektionstillfället fanns ingen kuratorsfunktion vid skolan. Skolan har heller inte någon specialpedagogresurs, vilket efterfrågas både av elever och av personal. Vid inspektionen framkommer att det finns ytterligare behov av elevvårdande personal. Inspektörerna bedömer att skolan saknar specialpedagogisk kompetens och elevvårdande personal i tillräcklig omfattning, vilket bör förbättras.

Vid Ragunda gymnasieskola finns en nyanställd rektor, som fördelar sin arbetstid med 25 procent på Ragunda gymnasieskola och resterande del som rektor för vuxenutbildningen och utvecklingsledare vid kommunens lärcentrum. I intervjuer framkommer att rektorn ännu inte är förtrogen med den dagliga verksamheten. En allmän uppfattning hos rektorn och bland personalen är att de administrativa uppgifterna upptar mycket av rektorns tid och att den pedagogiska ledningen därför blir lidande. Vid industri- och elprogrammen finns en studie- och yrkesvägledare på halvtid och vid det individuella programmet i Hammarstrand finns en samordnare som ansvarar för den dagliga verksamheten vid respektive program. Inspektionen visar att ansvarsfördelningen är otydlig, vilket leder till att vissa frågor inte behandlas eller åtgärdas tillräckligt skyndsamt. Inspektörerna bedömer att rektorn inte fullt ut tar det övergripande ledningsansvaret för den pedagogiska utvecklingen på skolan.

Elever och föräldrar utvärderar verksamheten via enkäter som kommer från gymnasieförbundet. Respektive program utvärderar verksamheten i form av en verksamhetsberättelse där det gångna läsåret beskrivs och utvärderas. Skolan, som ingår i Jämtlands gymnasieförbund, skall varje år lämna in en års- och kvalitetsredovisning. Den skall bedöma i vilken mån de nationella målen förverkligats och vilka åtgärder som planeras för ökad måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning måste förbättras så att den tydligare innehåller en bedömning av i vilken mån skolan har nått de nationella målen för utbildningen. Vidare saknas en tydlig redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Skolan saknar en aktuell arbetsplan.

Brister som måste åtgärdas och förbättringsbehov

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas:

- Skolan saknar aktuell arbetsplan (1 kap. 13 § gymnasieförordningen).
- Skolan utarbetar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av stödåtgärder (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).
- Skolan genomför inte utvecklingssamtal med alla elever varje termin (7 kap 19§ gymnasieförordningen)
- Skolan har inte någon likabehandlingsplan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan har samordnare vid respektive program som delvis har rektorns ledningsansvar (1 kap. 2 § gymnasieförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning lever inte upp till förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör förbättra arbetet med att analysera sina resultat och vidta åtgärder för att förbättra dem.
- Skolan bör tydliggöra kursplanemålen och betygskriterierna.
- Skolan bör utveckla klassrådsverksamheten.
- Tillgången till specialpedagogisk kompetens och elevvårdande personal bör öka.
- Skolan bör skapa forum för utbyte av erfarenheter och diskussion kring bedömning och betygssättning.
- Rektorn bör bli mer förtrogen med det dagliga arbetet och ta ett tydligare ansvar för utvecklingen av verksamheten.

Bedömningar

Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev skall nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna skall nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inspektionen bedömer här Genomströmning i utbildningen Slutbetyg/samlade betygsdokument Behörighet till högskolan Resultat på nationella ämnesprov Differenser mellan program/skolor Könrelaterade betygsskillnader	Bedömning Vid bedömning av kunskapsresultaten är det viktigt att beakta statistiken bygger på ett mycket litet antal elever. Inspektörerna konstaterar dock att alla elever med slutbetyg år 2006 var behöriga till högskolestudier. Den genomsnittliga betygspoängen ligger lägre än för gymnasieförbundet och för riket. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sin analys av elevernas resultat och låta den analysen ligga till grund för åtgärder för högre måluppfyllelse.
--	--

1.2 Genomförande av utbildningen

Inspektionen bedömer här Utgångspunkter för utbildningen Elevernas inflytande över lärandet Demokratiska arbetsformer Samverkan Elevernas kännedom om skolans kunskapsuppdrag Individuell studiplanering	Bedömning Kvaliteten i genomförandet av utbildningen är huvudsakligen god förutom avseende: Demokratiska arbetsformer För varje klass eller motsvarande skall det finnas ett klassråd. Klassrådet skall bestå av samtliga elever, klassföreståndare eller motsvarande och behandla frågor som är av gemensamt intresse för klassens elever. Skolan genomför ofta regelbundna morgonsamlingar i stället för klassråd. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla klassrådsverksamheten. Elevernas kännedom om skolans kunskapsuppdrag Skolan skall sträva mot att varje elev kan bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven i kursplanerna. Läraren skall redovisa för eleverna på vilka grunder betygssättning sker. Eleverna upplever att kursplanemålen och betygskriterierna i många fall är diffusa och svåra att förstå. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidta åtgärder för att tydliggöra dessa.
---	---

1.3 Anpassning av verksamheten och särskilt stöd

Inspektionen bedömer här Individanpassning av läran- det Särskilt stöd, åtgärdsprogram Individuellt program	Bedömning Kravet på anpassning av verksamheten och särskilt stöd till elever i behov av detta uppfylls i väsentliga delar förutom avseende: Åtgärdsprogram Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder skall rektorn se till att behovet utreds. Visar utredningen att eleven behöver särskilt stöd skall rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas. Skolan utarbetar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av stödåtgärder. Rektorn har endast begränsad kännedom om skolans elevvårdsarbete och har delegerat ansvaret för att resurser och stödåtgärder fördelas efter behov till programmets studie- och yrkesvägledare samt samordnare. Inspektörerna bedömer att skolan måste förbättra sitt arbete med att upprätta åtgärdsprogram och säkerställa att åtgärdsprogram utarbetas för samtliga elever i behov av stödåtgärder samt att uppföljning av dessa genomförs. Vidare får inte rektorn delegera ansvaret för att resurser och stödåtgärder fördelas efter behov.
---	---

1.4 Kunskapsuppföljning och kommunikation av resultat

Inspektionen bedömer här Uppföljning av resultat Kommunikation av utvecklingsbehov och resultat	Bedömning Kraven på kunskapsuppföljning och kommunikation av resultat uppfylls i väsentliga delar förutom avseende: Utvecklingssamtal Minst en gång per termin ska eleven, och förälder till omyndig elev, ges information om sin kunskapsutveckling och studiesituation. Samtalet ska genomföras med den individuella utvecklingsplanen som grund. Vid skolan genomförs inte utvecklingssamtal för alla elever en gång per termin. Inspektörerna bedömer att skolan måste genomföra regelbundna utvecklingssamtal enligt författningen.
---	--

1.5 Bedömning och betygssättning

Inspektionen bedömer här Kunskapsbedömning Underlag för betygssättning Betygssättning Betygskriterier för skolans lokala kurser	Bedömning Skolan har i huvudsak fungerande rutiner för bedömning och betygssättning. Förbättringsinsatser bör göras avseende: Kunskapsbedömning Rektor ansvarar för att lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter. Ragunda gymnasium är litet och lärare är ofta ensamma om sitt ämne eller sin kurs. Skolan bör därför arbeta för att skapa forum och nätverk, där lärare får möjlighet att diskutera och utbyta erfarenheter kring bedömning och betygssättning.
--	--

Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumenten för vårt skolväsende.

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarsökande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inspektionen bedömer här Personalens förhållningssätt Värdegrundsarbetet Ordningsregler Likabehandlingsplan	Bedömning Inspektörerna bedömer att arbetet med normer och värden överlag fungerar bra. Skolan måste dock vidta åtgärder avseende: Likabehandlingsplan En likabehandlingsplan skall finnas för varje skola. Den skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Skolan saknar en likabehandlingsplan.
--	--

Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inspektionen bedömer här Personalens utbildning Personalens insikter i de föreskrifter som styr utbildningen Personalens kompetensutveckling	Bedömning Personalens utbildning och kompetensutveckling är huvudsakligen god förutom avseende: <i>Personalens utbildning</i> Det finns ingen specialpedagog vid skolan och elevvårdande personal finns i mycket begränsad omfattning. Inspektörerna bedömer att tillgången till specialpedagogisk kompetens och elevvårdande personal bör öka. <i>Personalens kompetensutveckling</i> Rektor ansvarar för att lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter. Ragunda gymnasium är litet och lärare är ofta ensamma om sitt ämne eller sin kurs. Skolan bör därför arbeta för att skapa forum och nätverk, där lärare får möjlighet att diskutera och utbyta erfarenheter kring bedömning och betygsättning.
---	---

3.2 Rektors ansvar

Inspektionen bedömer här Rektors förtrogenhet Rektors ansvar för verksamhetens utveckling Rektors beslutsfattande	Bedömning Förbättringsinsatser bör vidtas avseende: <i>Rektors förtrogenhet</i> Rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Skolan har studie- och yrkesvägledare samt samordnare som i rektors ställe delvis ansvarar för den dagliga verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn bör bli mer förtrogen med verksamheten. <i>Rektors ansvar för verksamhetens utveckling</i> Rektorn skall särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Skolan har studie- och yrkesvägledare samt samordnare som i rektors ställe delvis ansvarar för verksamhetens utveckling. Inspektörerna bedömer att rektorn bör ta ett tydligare ansvar för att verksamheten utvecklas.
--	--

3.3 Tillgång till utbildning

Inspektionen bedömer här Tillgång till utbildning Undervisningstid Valmöjligheter Lokal utformning av utbildningen Studie - och yrkesorientering Avgiftsfri utbildning	Bedömning Kravet på lika tillgång till utbildning uppfylls.
---	---

3.4 Kvalitetsarbete

Inspektionen bedömer här Systematiskt kvalitetsarbete Kvalitetsredovisning	Bedömning Skolans kvalitetsarbete uppfyller inte författningarnas krav avseende: Systematiskt kvalitetsarbete För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Skolan saknar en arbetsplan. Kvalitetsredovisning Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. skall skolans kvalitetsredovisning redovisa verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse. Den skall också innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I Ragunda gymnasieskolas kvalitetsredovisning framgår inte detta tydligt, vilket inspektörerna bedömer vara en brist och därför måste åtgärdas.
---	--

2007-09-05 Umeå

Marita Björkman

Veronica Bonivart Säfström